

AIKA	17.11.2025 klo 18:00 - 19.13	
PAIKKA	Valtuustosali	
LÄSNÄ	Aalto Ari valtuutettu Aaltonen Erja valtuutettu Ahvenus-Välimaa Kirsi valtuutettu Ekman Laura valtuutettu Honkaniemi Jaakko valtuutettu Immonen Erika valtuutettu Järvinen Kari valtuutettu Lampinen Johan valtuutettu Leinamo Kari valtuutettu Paija Joona valtuutettu Pakkanen Juho valtuutettu Pirhonen Markus valtuutettu Rytky Heidi valtuutettu Saari Janne valtuutettu Tallbacka Jari valtuutettu Vehmaa Simo valtuutettu Virtanen Paula valtuutettu Wesin Lisa valtuutettu Talvitie Topi varavaltuutettu Rantala Riku varavaltuutettu Salmi Jyrki varavaltuutettu	
MUUT SAAPUVILLA OLEVAT	Kuusisto Annu kunnanjohtaja Saari-Männistö Salla hallintojohtaja Toivonen Viljami nuorisovaltuuston varaedustaja Laine Jiri tekninen johtaja Salo Juha (§:t 55 – 59, saapui klo 18.20) sivistysjohtaja Sarin Satu elinvoimapäällikkö Jalli Heidi (§:t 53 - 54, klo 18.00 - 18.19) liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori	
POISSA	Alitalo Katja valtuutettu Kauppi Hanna valtuutettu Martikainen Utu valtuutettu Joutunpää Oliver nuorisovaltuuston varaedustaja	
KÄSITELLYT ASIAT	§:t 53 - 59	
ALLEKIRJOITUKSET	Kari Järvinen puheenjohtaja	Salla Saari-Männistö pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Pöytäkirja on sähköisesti tarkastettu ja allekirjoitettu sekä todettu kokouksen kulun mukaiseksi.
Allekirjoitukset	Erika Immonen Juho Pakkanen
PÖYTÄKIRJA OLLUT NÄHTÄVÄNÄ	Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, on asetettu yleisesti nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.
Aika ja paikka	Urjalassa 19. päivänä marraskuuta 2025
Todistaa	Salla Saari-Männistö hallintojohtaja

59 § Periaatepäättös Tampere - Turku - Naantali -yhteysvälin ostoliikenteen käynnistämisestä vuodesta 2031 alkaen

KH 10.11.2025 § 210

Johdanto

Henkilöjunaliikenteen palveluiden järjestäminen on murroksessa Petteri Orpon hallituksen raidereformin myötä vuodesta 2031 alkaen. Kesäkuussa 2025 tehdyn hallituksen päätöksen mukaan ostoliikennettä ei laajenneta uusille alueille. Kunnat voivat kuitenkin pyrkiä mukaan valtion hankintaan, mikäli maksavat itse liikennöinnin. Hankintaan mukaan pyrkivien yhteysvälien on oltava liikenne- ja viestintäministeriön tiedossa vuoden 2025 loppuun mennessä.

Suomessa VR operoi taloudellisesti kannattavaa eli markkinaehtoista liikennettä ja valtio täydentää sitä ostoliikenteellä. Varsinais-Suomi on ainoa eteläisen Suomen maakunta, jossa ei ole valtion maksamaa henkilöjunaliikennettä yöjunaa lukuun ottamatta. Henkilöliikenteen raidemarkkinat ja palvelut ovat kuitenkin murroksessa Petteri Orpon hallituksen niin sanotun raidereformin myötä. Keskeisiä reunaehtoja kuntien näkökulmasta ovat uuden ostoliikenteen maantieteellinen laajuus, valtion taloudellinen rooli, käytettävissä oleva kalusto sekä käytettävissä oleva infrastruktuuri.

Hallituksen tavoitteena on lisätä tosiasiallista kilpailua raideliikennemarkkinalla ja helpottaa markkinoille pääsyä sekä luoda pitkän aikavälin näkymä kotimaan raideliikenteen kapasiteetin ja investointien lisäämiseksi. Henkilöjunaliikenteen kilpailua lisätään mahdollistamalla kunnille, kuntayhtymille ja alueille ostoliikenteen järjestäminen. Tarkoitusta varten perustetaan julkinen kalustoyhtiö. Julkista tukea ei osoiteta markkinaehtoisesti toimiville reiteille.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on koonnut uudistukseen liittyvää tietopohjaa tammikuussa 2025 julkaistuun selvitykseensä Henkilöliikenteen raidemarkkinat ja palvelut Suomessa 2030-luvulla. Julkaisussa on hahmoteltu myös mahdollisia alustavia kilpailutuskokonaisuuksia. Traficomien esityksessä Varsinais-Suomi oli kehittyvän liikenteen kilpailutuskokonaisuudessa eli vuodesta 2031 alkaen oli esitetty aloitettavaksi lähijunalinjat Turusta Saloon, Naantaliin ja Tampereen suuntaan.

Liikenne- ja viestintäministeriö pyysi kevättalvella 2025 lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi rautatieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia koskevasta lainsäädännöstä. Esityksellä toteutetaan pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman toimenpidettä ostoliikenteen järjestämisen mahdollistamisesta alueellisille viranomaisille. Samalla mm. siirretään liikenne- ja viestintäministeriöllä nykyisin oleva toimivalta rautatieliikenteen ostoista Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille. Säädöstä ei ole vielä hyväksytty, mutta lain on alustavasti tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 alusta. Lausuntopalautteen perusteella esitysluonnoksesta poistui niin sanottu suora hankintakielto, jolla Suomi oli kansallisesti kieltämässä palvelusopimusasetuksen mukaiset kynnysarvot alittavat suora hankinnat.

Kunnille, kuntayhtymille ym. toimijoille tarjoutuva mahdollisuus ryhtyä toimivaltaiseksi viranomaiseksi on teoriassa hyvä. Käytännössä toimivaltaiseksi viranomaiseksi ryhtyminen vaatii merkittävät taloudelliset resurssit, vastuun kalustosta, riittävän suuren kilpailutettavan kokonaisuuden sekä sellaista osaamista, jota koko Suomessa on toistaiseksi vielä hyvin vähän. Toimivaltaisia viranomaisia on Suomessa tällä hetkellä kaksi: liikenne- ja viestintäministeriö, jolta tehtävä tulee siirtymään Traficomille sekä Helsingin seudun liikenne omalla toimialueellaan. Näyttää vahvasti siltä, että uusia ei ole tällä erää syntymässä.

Ostoliikenteen kilpailutusta tukemaan perustetaan kalustoyhtiö, johon siirretään nykyisin valtion ostoliikenteessä käytössä oleva kalusto. Kaluston riittävyys on yksi uudistuksen pullonkauloista ja pitkälti syynä kilpailutuksen tiukkaan aikatauluun. Valmisteltujen palvelukokonaisuuksien kilpailutus käynnistyy vuoden 2026 alussa ja jatkuu vuoteen 2028. Vuosina 2029-2030 on siirtymäkausi, jonka aikana valmistaudutaan toteuttamaan uusia palvelusopimuksia kilpailun voittaneiden yritysten kanssa. Vuonna 2031 voittaneet yritykset alkavat operoida henkilöjunaliikennettä.

Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjaus 2030 luvun ostoliikenteestä ja prosessi valtion hankintaan mukaan haluaville alueille

Hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi 16.6.2025, että 2030-luvun henkilöjunaliikennettä on tarkoitus jatkaa nykyisessä laajuudessaan. Kuntien, kaupunkiseutujen ym. toimijoiden on kuitenkin tietyin ehdoin mahdollista hankkia lisäliikennettä osana valtion hankintaa. Kuntien tulee maksaa lisäliikenne kokonaisuudessaan ja valtion hankintaan mukaan haluttavan liikenteen on oltava tiedossa vuoden 2026 alkuun mennessä. Lisäksi hankintaan osallistumisen ehtona on se, että kunnat vastaavat lipputuloriskistä. Valtio tekee kilpailutuksen voittaneiden operaattoreiden kanssa noin kymmenvuotiset sopimukset.

Valtio ja kunnat voivat tehdä myös myöhemmin päätöksiä lisäjunaliikenteestä, mutta silloin ne kilpailutetaan erikseen ja liikenne voisi alkaa mahdollisesti vasta 2040-luvulla. Valtion hankintaan mukaan pyrkimällä kunnat voivat myös välttää toimivaltaiselle viranomaiselle lankeavat kulut ja velvoitteet.

Turun ja Tampereen välisellä ratasosuudella on tällä hetkellä vapaata kapasiteettia, mutta mahdollisen ostoliikenteen sovittaminen VR:n liikenteeseen on osoittautunut hankalaksi. VR operoi yhteysväliillä tällä hetkellä noin 2-3-tunnin vuorovälillä. Harva vuoroväli ei mahdollista esimerkiksi pendelöintiä Turun ja Tampereen välillä eikä maankäytön tehokasta kehittämistä radanvarren kunnissa.

Yhteysvälin kunnat haluavat nostaa yhteysvälin palvelutasoa ja käynnistää tunnin vuorovälillä operoivan junaliikenteen osana valtion hankintaa palvelusopimusasetuksen mukaisesti. Liikenne käynnistyisi vuonna 2031 ja junan kyytiin pääsisi kaikista mukana olevista kunnista eli Tampereelta, Lempäälästä, Akaasta, Urjalasta, Humppilasta, Loimaalta, Pöytyältä, Aurasta, Turusta, Raisiosta ja Naantalista.

Turku-Tampere -yhteys vahvistaisi kasvukolmion heikointa kylkeä ja laajentaisi Suomen toiseksi ja kolmanneksi suurimman kaupunkiseudun työssäkäynti-

alueita. Henkilöjunaliikenteen mahdollistuminen lisää merkittävästi Urjalan elinvoiman rakentamisen sekä rakentumisen mahdollisuuksia. Junayhteys Tampereelle ja Turkuun asemoi Urjalan kunnan uudestaan työ- sekä kotipaikkakuntana. Huhdin eli aseman seutu tarjoaa jo kaavoitettua tonttimaata asuminen tarpeisiin. Aseman alueen sekä koko Urjalan on seisakkeen rakentamisen myötä mahdollista saada merkittävää myönteistä tuulta elinvoimahankkeisiin.

Yhteysvälin kuntien ehdotus valtion tekemään hankintaan on valmisteltu kolmen maakunnan voimin ja valmistelutyötä raideliikenteen kehittämiseksi on tehty kaikkiaan jo kolmen vuoden ajan. Liikenne- ja viestintäministeriö on käynnistänyt syksyn aikana aluekohtaiset neuvottelut kuntien mahdollisesta osallistumisesta lisäliikenteen rahoittamiseen. Neuvotteluissa käydään läpi muun muassa mahdollisen lisäliikenteen palvelutaso ja sen edellyttämät kalusto- ja infrainvestoinnit.

Urjalan kunta on teettänyt vuonna 2023 selvityksen (Sitowise) junaliikenteen palauttamisesta Urjalaan. Lisäksi Urjalan kunta oli myöhemmin samana vuonna mukana radanvarsikuntien yhteisessä selvityksessä (Proxion). Selvityksen mukaan kustannusarvio seisakkeen uudelleenrakentamiseksi Urjalaan on n. 1,5 miljoonaa euroa. Seisakkeen hankeosien investointikustannukset on otettu Väyläviraston ohjeesta (36/2019) ja arvioissa on käytetty kustannustasoa MAKU 140 (2015=100). Kustannusarvioiden kokonaiskustannuksista tilaaja-tehtävien osuus on 15 %, joka koostuu suunnittelutehtävistä sekä rakennuttamis- ja omistajatehtävistä. Merkittävin osuus rakentamiskustannuksista tulee tarvittavista turvalaitteista kaikkiaan noin 1 milj. euroa.

Junaseisakkeen rakentaminen ja liikennöinnin palauttaminen Urjalaan on voimassa olevan kuntastrategian 2022-2026 mukainen. Valtuustoon nähden sitova tavoitetaso on, että *junaliikenteen aloittamisesta Urjalassa on tehty tarvittavat päätökset*.

Periaatepäätös ja sen reunaehdot

Periaatteellisen rahoituspäätöksen kiireellisyys johtuu siitä, että valtion hankintaan mukaan haluttavan liikenteen on oltava kokonaisuudessaan liikenne- ja viestintäministeriön tiedossa vuoden 2026 alkuun mennessä ja kuntien tulee sitoutua maksamaan liikenne itse.

Tällä päätöksellä täytetään valtion vaatimus kuntien sitoutumisesta liikenteen maksamiseen. Tarkempiin sopimusasioihin palataan myöhemmin. Kyseessä on periaatepäätös, joka perustuu seuraaviin periaatteisiin:

- Liikenne toteutetaan riittävällä vuorovälillä Urjalasta (noin tunti) ja se mahdollistaa työmatkaliikenteen ja asioinnin myös ilta-aikaan. Mikäli vuoroväli Urjalan asemapaikalle poikkeaisi muille esitetystä, tulee sen korreloitua Urjalan kunnan maksuosuuden kanssa.

Huomioitavaa on, että tämän hetkisten suunnitelmien mukaan Urjalaan saatava vuoroväli on kaksi tuntia. Tätä ei ole vielä huomioitu rahoitusosuudessa.

- Kuntien maksama liikenne korvaa nykyisen, harvaan liikennöidyn markkinaehtoisen liikennetarjonnan eli myös parhaiden vuorojen tulot tulevat kunnille
- Kaikki keskusteluissa mukana olleet radanvarsikunnat osallistuvat nettokustannuksiin viranhaltijakeskusteluiden mukaisesti. Päätös koskee 1.1.2031 alkavaa liikennettä.

Oheismateriaali:

- *Lähijunan yleisesitys Tampere -Turku -Naantali -yhteysvälin kuntiin*
- *Esitys Turku Tampere Naantali -ostoliikenteestä*
- *Tampere- Turku -Naantali -kustannustenjakotilaisuus*
- *Kustannustenjakoehdotus 24.10.2025*
- *Kustannusarvio Urjalan seisakkeesta*

Lisätiedot: kunnanjohtaja Annu Kuusisto, puh. 040 335 4200

Kunnanjohtajan päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää ehdottaa kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy Tampere-Turku-Naantali -lähijunan nettokustannusosuudeksi Urjalan kunnan osalta 260 000 euroa vuodessa. Päätös on ehdollinen ja se edellyttää, että kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

1. Liikenne toteutetaan riittävällä vuorovälillä Urjalasta (noin tunti) ja se mahdollistaa työmatkaliikenteen ja asiainnin myös ilta-aikaan. Mikäli vuoroväli Urjalan asemapaikalle poikkeaisi muille esitetystä, tulee sen korreloitua Urjalan kunnan maksuosuuden kanssa.
2. Kuntien maksama liikenne korvaa nykyisen, harvaan liikennöidyn markkinaehtoisen liikennetarjonnan eli myös parhaiden vuorojen tulot tulevat kunnille
3. Kaikki keskusteluissa mukana olleet radanvarsikunnat osallistuvat nettokustannuksiin viranhaltijakeskusteluiden pohjalta. Päätös koskee 1.1.2031 alkavaa liikennettä.

Lisäksi kunnanhallitus ja edelleen kunnanvaltuusto merkitsee tiedokseen, että hankkeen toteuttamiseksi rakennettava junaseisake on arvioitu maksavan 1,5 miljoonaa euroa.

Kunnanhallituksen päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin, että kunnanhallitus päätti käsitellä asian lisäasiana § 208 käsittelyn jälkeen.

KV 17.11.2025 § 59

Oheismateriaali:

- *Lähijunan yleisesitys Tampere -Turku -Naantali -yhteysvälin kuntiin*
- *Esitys Turku Tampere Naantali -ostoliikenteestä*
- *Tampere- Turku -Naantali -kustannustenjakotilaisuus*

- *Kustannustenjakoehdotus 24.10.2025*
- *Kustannusarvio Urjalan seisakkeesta*

Kunnanhallituksen päätösehdotus:

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy Tampere-Turku-Naantali -lähijunan nettokustannusosuudeksi Urjalan kunnan osalta 260 000 euroa vuodessa. Päätös on ehdollinen ja se edellyttää, että kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

1. Liikenne toteutetaan riittävällä vuorovälillä Urjalasta (noin tunti) ja se mahdollistaa työmatkaliikenteen ja asioinnin myös ilta-aikaan. Mikäli vuoroväli Urjalan asemapaikalle poikkeaisi muille esitetystä, tulee sen korreloitua Urjalan kunnan maksuosuuden kanssa.
2. Kuntien maksama liikenne korvaa nykyisen, harvaan liikennöidyn markkinaehtoisen liikennetarjonnan eli myös parhaiden vuorojen tulot tulevat kunnille.
3. Kaikki keskusteluissa mukana olleet radanvarsikunnat osallistuvat nettokustannuksiin viranhaltijakeskusteluiden pohjalta. Päätös koskee 1.1.2031 alkavaa liikennettä.

Lisäksi kunnanvaltuusto merkitsee tiedokseen, että hankkeen toteuttamiseksi rakennettava junaseisake on arvioitu maksavan 1,5 miljoonaa euroa.

Valtuuston päätös:

Valtuusto hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Ote

radanvarsikunnat välillä Tampere-Turku-Naantali (Tampere, Lempäälä, Akaa, Urjala, Humppila, Loimaa, Pöytyä, Aura, Turku, Raisio ja Naantali), Liikenne- ja viestintäministeriö

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: Pykälät 53 Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla: Pykälät ja valituskieltojen perusteet
----------------------------	---

VALITUSOSOITUS

Valitusperusteet	Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että: - päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; - päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa; - päätös on muuten lainvastainen.		
Valitusviranomainen	Valitusviranomainen: Hämeenlinnan hallinto-oikeus Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna Sähköpostiosoite: hameenlinna.hao@oikeus.fi Faksinumero: 029 56 42269 Puhelinnumero: 029 56 42200 Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika: ma-pe klo 8.00–16.15		
Tiedoksisaanti	Kunnallisvalitus, pykälät 54 - 59		Valitusaika 30 päivää
	Hallintovalitus, pykälät		Valitusaika 30 päivää 14 päivää
	Muu valitusviranomainen, osoite ja postinumero	pykälät	Valitusaika
Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.			

Valituksen muoto ja sisältö Oikeudenkäyntiohje Pöytäkirja	Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon. Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävillä kokousta seuraavana keskiviikkona tai mikäli se on vapaapäivä, sitä seuraavana arkipäivänä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava, valitusviranomaiselle on ilmoitettava: - päätös, johon haetaan muutosta; - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; - perusteet, joilla muutosta vaaditaan. Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Valitukseen on liitettävä: - päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä; - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta. Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Urjalan kunnan kirjaamosta. Postiosoite: PL 33, 31761 Urjala Käyntiosoite: Tampereentie 6, 31760 Urjala Puhelinnumero: 03 5691 110 Sähköpostiosoite: urjalan.kunta@urjala.fi
---	---